

# Agnieszka Bernadkiewicz

---

"Suwalszczenie o swojej przeszłości :  
wspomnienia i życiorysy", red. B.  
Falińska, E. Grott, E. Baranowska,  
Warszawa 2007 : [recenzja]

---

Studia Ecologiae et Bioethicae 6, 635-636

---

2008

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ponadto, książka zawiera wyniki badań dotyczące innych zawodów chociaż ich lista, jak pisze Redaktor naukowy, nie wyczerpuje wszystkich zawodów w których występuje stres. Czytelnik spotyka się z wieloma istotnymi spostrzeżeniami i wnioskami, dotyczących stresu. Badania nad poszczególnymi zawodami zostały przedstawione według tej samej struktury formalnej, co czyni książkę przejrzystą i czytelną. Wszystkie rezultaty badań, dotyczące poszczególnych zawodów wybranych w tej książce do prezentacji stresu jako zjawiska powszechnego, wnoszą ważne i interesujące informacje, którymi powinni się zainteresować zarówno sami pracownicy, jak też pracodawcy, menedżerowie, nauczyciele, wykładowcy i inni.

Po lekturze książki napisanej pod redakcją J. T. Terelaka można zauważyć iż „lansowanie nadal na czołówkach list rankingowych zawodów stresowych wyłącznie na podstawie siły mięśni i ich zmęczenia, nie ma już większego sensu” (s. 553), ponieważ dane wynikające z badań empirycznych wskazują na istnienie wielu różnych czynników decydujących o tym czy i w jakiej grupie zawodowej pojawiają się elementy stresujące.

*Krystyna Klimska*

***Suwalszczenie o swojej przeszłości. Wspomnienia i życiorysy***, red. B. Falińska, E. Grott, E. Baranowska, Wszechnica Mazurska w Olecku oraz Towarzystwo kultury języka oddział w Suwałkach, Warszawa 2007, s. 345.

*Suwalszczenie o swojej przeszłości. Wspomnienia i życiorysy* (red. B. Falińska, E. Grott, E. Baranowska) to nowe przedsięwzięcie wydawnicze Wszechnicy Mazurskiej w Olecku i Towarzystwa Kultury Języka (Oddział w Suwałkach). Seria ta – wspomina we wstępie Pani B. Falińska – koncentruje się wokół wspomnień i życiorysów mieszkańców dawnego województwa suwalskiego (s.7).

Pierwszy tom w większości poświęcony jest dorobkowi Teodozji Jagłowskiej oraz w mniejszym stopniu Zofii Grabowskiej. Książka opatrzona jest rzetelnym wstępem zawierającym refleksje Pani B. Falińskiej, *Głos historyka literatury* scalający przemyslenia Pani K. Jakowskiej, *Uwagi pedagoga* E. Grotta i *Uwagi językoznawcze* Pani K. Długosz- Kurczabowej skupione na działalności i pisarstwie głównej bohaterki tomu.

Każda z wymienionych części wstępu ukazuje czytelnikowi bibliografię i dorobek Pani Jagłowskiej z innej perspektywy. Jest to pewnego rodzaju przygotowanie, które może ułatwić wychycenie w opowiadaniach i pamiętnikach czegoś więcej niż tylko opisów sytuacji i faktów.

Pani B. Falińska znakomicie przedstawia chronologię wydarzeń z życia Pani Teodozji naświetlając przy tym jej osobowość i sylwetkę (s. 7-34). Pani Jakowska

skupiła swoją uwagę na patriotyzmie i religijności pisarki podkreślając „tradycyjne wartości” autorki (s. 35-36). Pan E. Grott prezentuje osobowość pedagogiczną Teodozji Jagłowskiej. Poprzez analizę metod i perfekcyjnego podejścia nauczycielki do swoich podopiecznych ukazuje ideał nauczyciela – pedagoga (s. 37-42). Ostatnia część wstępu poświęcona jest natomiast językowemu portretowi Pani Jagłowskiej. Posługując się fragmentami tekstów Pani K. Długosz- Kurczabowa odkrywa jej romantyzm i niezwykłą emocjonalność. W opracowaniu tym dokonana jest ponadto charakterystyka zasobu leksykalnego Pamiętników Pani Teodozji, skupiona przede wszystkim na częściach mowy, które z upływem lat zmieniły swoje znaczenie (s. 43-59).

Po tak przygotowanym zapleczu czytelnik może zacząć zagłębiać się w bogate treściowo i przepełnione emocjami *Pamiętniki*, *Wspomnienia* i *Opowiadania* Teodozji Jagłowskiej i zakończyć na *Pamiętniku Szkolnym* Zofii Grabowskiej.

*Agnieszka Bernadkiewicz*

## Wojciech Słomski, *Bioetyka: zagadnienia wybrane*, Wyższa Szkoła Finansów i Zarządzania, Warszawa 2007, ss. 181

Bioetyka nazywana również etyką medyczną, to dyscyplina naukowa, o charakterze interdyscyplinarnym, ponieważ integruje w swym zasięgu nauki filozoficzne, jak i biomedyczne. Jej początki sięgają lat siedemdziesiątych XX wieku, a współcześnie śmiało wkroczyła na te obszary oceny etycznej ludzkiego postępowania, które były pomijane przez dotychczas uprawianą tzw. etykę tradycyjną. Bioetyka podejmuje się bowiem oceny zawiłych i kontrowersyjnych etycznych dylematów współczesnej medycyny, takich jak: inżynieria genetyczna i biotechnologia (w tym klonowanie), eksperymenty medyczne, eugenika, aborcja, eutanazja, problemy niepełnosprawnych, sztuczne metody prokreacji, biopolityka, problemy zawodowej etyki lekarskiej, a także etyka środowiskowa. Należy nadmienić, iż Ośrodek Bioetyki Instytutu Etyki Josepha i Rose Kennedych w Waszyngtonie zarejestrował już 22 subdyscypliny wchodzące w skład bioetyki. Ich szczegółowy wykaz został opublikowany w 1994 roku w czasopiśmie „Ethos” wydawanym przez Instytut Jana Pawła II KUL w Lublinie.

Naturalnie przedmiot badań tej dyscypliny wciąż poszerza swój zakres. Wynika to z faktu, że współczesne problemy medycyny wynikają z dynamicznego rozwoju nauk, głównie przyrodniczych i technicznych, które dostarczają coraz to nowych moralnych wątpliwości. Nic dziwnego, że sytuacja ta zrodziła zainteresowanie refleksją etyczną, szczególnie zaś bioetyką, która obecnie jest jednym z bardziej popularnych obszarów uprawiania etyki, i to nie tylko przez profesjonalnych filozofów czy teologów, ale również lekarzy, biologów, a także ekologów i prawników. Od bioetyków wymaga się bowiem udzielenia odpowiedzi, ewentualnie dostarczenia podstawowych wskazówek, jak w praktyce rozwiązywać moralne i zawiłe problemy, które zrodziła nam współczesna medycyna.